

Vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2022–2023 taloussuunnitelma: ohjeet ja kehys

464/02.02.00/2020

Kaupunginhallitus 07.09.2020 § 174

**Valmistelija
Esittelijä**

Taluspäällikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Suomessa ja koko maailmassa vallitseva poikkeuksellinen tilanne on tehnyt tämänvuotisesta talousarvioprosessista ja kuntien taloudellisista edellytyksistä hyvin epävarmoja. On vielä epävarmaa, kuinka nopeasti talous elpyy ja mikä koronaepidemian lopullinen hintalappu tulee olemaan. Kuntatalouden kansallisia kehityksiä vuosille 2021–2024 on kuvattu valtiovarainministeriön 16.4.2020 julkaistussa kuntatalousohjelmassa.

Valtiovarainministeriö ennustaa Suomen talouden supistuvan 6 prosenttia vuonna 2020. Talouden odotetaan alkavan toipua hitaasti loppuvuodesta 2020. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 2,5 prosenttia vuonna 2021 ja 1,7 prosenttia vuonna 2022. Kuntien toimintamenojen arvioidaan vuonna 2021 kasvavan 2,4 prosenttia.

Kaupungin viime vuosien miinustulokset (2017: -34 000 euroa, 2018: -1 954 000 euroa ja 2019: -5 446 000 euroa) eivät ole luoneet parhaita edellytyksiä tasapainoisen talouden saavuttamiselle. Vuoden 2020 talousarvion lähtökohtana oli 638 000 euron positiivinen tulos. Keväällä 2020 koronaepidemia sekoitti tilannetta monella tasolla. Kaupungin verotulot ovat supistuneet 4,4 miljoonalla eurolla vuoden 2020 aikana. Myös vuoden 2021 ja suunnitelmavuosien 2022–2023 verotuloennusteita on tarkistettu alaspäin. Kunnat ovat saaneet vuodeksi 2020 lisävaltionosuuksia tukipaketin muodossa. Paraisten kaupungin kohdalla tämä tukipaketti tarkoittaa noin 3,6 miljoonan euron korotettuja valtionosuuksia vuonna 2020. Tukipaketti ei ulotu vuoteen 2021 eikä sen jälkeiseen aikaan. Kuntakentällä on kuitenkin suuri paine tarkistaa myös kuntien tulevien vuosien rahoitusta.

Vuoden 2021 talousarvion kehysten lähtökohtana on tasapainoisen, positiivista tulosta osoittavan talousarvion laatiminen. Kehysten laskelmat perustuvat ennallaan pidettäviin veroprosentteihin ja ne pysyvät siten samalla tasolla kuin vuonna 2020.

Talousarvion kehysten laadinnassa on lähdetty siitä, että toimintakulut ja -tulot sopeutetaan ennakoituihin vero- ja valtionosuustuloihin niin, että kertynyt alijäämä/ylijäämä katetaan suunnitelmakauden aikana.

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton 26.6.2020 antaman ennusteen mukaisesti. Paraisten kaupungin verotulojen ennustetaan vuonna 2021 olevan 68 330 000 euroa (2020: 66 403 000 euroa). Ennuste on 4,4 miljoonaa euroa

pienempi kuin ennen koronaepidemian puhkeamista. Ennustetuista verotuloista kunnallisveron osuus on 56 444 000 euroa, yhteisöveron osuus 2 199 000 euroa ja kiinteistöveron osuus 9 687 000 euroa vuonna 2021. Kuntaliiton 18.6.2020 päivätyn ennusteen mukaan kaupunki saa vuonna 2021 valtionosuuksia 30 156 321 euroa. Se on 508 000 euroa vähemmän kuin vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa, eli ennen kuin kunnat saivat tukipaketin koronan seurauksena.

Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen ja kaupungin prosessien ja rakenteiden määrätietoinen uudistaminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta kaupunki pystyy kohtaamaan tulevien vuosien taloudellisen todellisuuden. Talousarvion kehys, joka perustuu sekä henkilöstökuluista että palvelujen ostoista saataviin kustannussäästöihin, on toiminnoille haastava. On myös ensiarvoisen tärkeää, että kaupungin toimintatulot päivitetään kaupungin toimintaa ja palveluja vastaavalle tasolle.

Palkkakulujen arvioidaan kasvavan sopimuksen mukaisten 2,0 prosentin palkankorotusten verran. Henkilösivukulut säilyvät pääosin samalla tasolla kuin vuonna 2020. Kaupungin talousarvion kehykset eivät kuitenkaan salli henkilöstökulujen kasvua. Henkilöstökulujen tulee päinvastoin supistua kokonaisuutena, jotta talouden tasapaino voidaan saavuttaa. Yhteistoimintaneuvotteluja ei siten voida sulkea pois vuonna 2021.

Sairaanhoitopiiri lähtee siitä, että kaupungin on vuonna 2021 varauduttava 2,5 prosentin kustannusnousuun, mikä tarkoittaa euroissa noin 500 000 euroa. Talousarvion kehys ei salli myöskään kaupungin ostopalvelujen kustannusten nousevan.

Kehyksiin sisältyvät sisäiset menot ja tulot sekä lisäksi sisäiset vuokrat. Sisäiset vuokrat nousevat 1,7 prosenttia ja ruokapalvelu 1,3 prosenttia. Vuokrat eivät vaikuta kaupungin toimintakatteeseen, mutta osasto- ja yksikkötasolla vaikutus on olennainen.

Vuosikatteen on tasapainoisessa kuntataloudessa riitettävä investointikulujen kattamiseen. Tämän ylittävät investointikulut on rahoitettava lainoin. Kaupungin investointitaso on normaalisti noin 5 miljoonaa euroa vuodessa. Poikkeuksen muodostavat nyt muutamat tulevat suunnitelmavuodet uuteen koulukampukseen tehtävän investoinnin myötä. Vuoden 2021 talousarvion saaminen tasapainoon vaatii investointien erittäin tarkkaa priorisointia.

Talousarvion kehys merkitsee 15 000 euron plussatulosta ja noin 4,9 miljoonan euron vuosikatetta talousarviovuonna 2021.

Kehykset ovat talousarviovuonna sitovia kunkin osaston osalta toimintakatetasolla sekä yhteenlasketun toimintakatteen osalta. Taloussuunnitelmassa (vuodet 2022–2023) kehykset ovat sitovia kokonaisnettomenojen osalta ja suuntaa antavia osastojen nettomenojen osalta. Osastopäälliköt/Toimialapäälliköt vastaavat ensisijaisesti oman osastonsa/toimialansa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta. Budjetointi tehdään kustannuspaikoittain ja tileittäin/kustannuslajeittain kullakin

organisaatiotasolla niin, etteivät annetut kehykset ylitä.

Budjetointiprosessi on kuvattu vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2022–2023 taloussuunnitelman laatimisohjeissa ja sen liitteissä.

Liite	9 Talousarviokaavio 2021 10 Talousarvioaikataulu 2021 11 Vuoden 2021 talousarvion kehys 12 Vuoden 2021 talousarvion kehys, osastoittain
Oheismateriaali	Vuoden 2021 talousarvion laatimisohjeet Investointeja koskeva ohje
Ehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy Paraisten kaupungin vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2022–2023 taloussuunnitelman kehyksen ja laatimisohjeet.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksianto	Kaupunginvaltuusto, kaupungin johtoryhmä, yksikköpäälliköt
